

RIIGI TEATAJA

Nr. 85.

27. oktoobril 1933.

Nr. 85.

- Art. 621. Põllupidajate ja kalurite võlgade korraldamise seadus.
622. Otsus alkoholiste jookide müügi keeluks Kuressaares.
623. Asundustegevuse korraldamise juhtnöörid.
624. Ehitusekruntide väljaandmise juhtnöörid.
625. Lihaloomade, liha ja lihasaaduste väljaveo kontrolli teostamise määrase muutmise määrus.
626. Otsus sadamamaksude tariifi nr. 92 muutmise ja täiendamise kohta.

Riigikogu poolt 17. oktoobril 1933 vastuvõetud

621. Põllupidajate ja kalurite võlgade korraldamise seadus.

I osa.

§ 1. Põllupidaja või kalur, kelle rahaliste kohustuste summa, mis võib temalt kuuluda sissenõudmisele, on vähemalt 250 krooni kuni 30-hektaarilise talundi puhul või vähemalt 500 krooni üle 30-hektaarilise talundi puhul, võib juhul, kui võlg on tekkinud enne 14. jaanuari 1932, paluda käesoleva seaduse § 5 nimetatud komisjoni aidata korraldada tema kohustusevahekordi võlausaldajatega, kui ta ei suuda rahuldada neid kohustusi halvamata oma talundi majapidamist. Kui vahekordade korraldamist palub isik, kelle kohustus on tekkinud võladokumendile tehtud pealkirja või vastutuspalkirja alusel, siis loetakse pealkiri tehtuks võladokumendi väljaandmise päeval, kuivõrd pealkirjast enesest ei järeldu teisiti.

Juhul, kui põllupidaja või kalur kasutab oma kohustuste korraldamiseks eelmises lõikes ettenähtud õigust, kuid omab seejuures ka kohustusi, mis tekkinud pärast 14. jaanuari 1932, kuuluvad korraldamisele ühtlasi ka viimati tähendatud kohustused.

§ 2. Uute kohustuste sõlmimise puhul pärast käesoleva seaduse maks-mahakkamist põllupidajad või kalurid võivad loobuda ette õigusest paluda oma kohustusevahekordade korraldamist käesolevas seaduses ettenähtud korras. Loobumise juhul nad edaspidi ei või kasutada mingil viisil õigust, mis järeldub § 1.

Loobumine avaldatakse kirjalikult uue kohustusevahekorra sõlmimisel.

Uueks kohustuseks ei loeta käesoleva paragrahvi kohaldamisel niisuguseid kohustusi, millised sõlmitakse kuni 14. jaanuarini 1932 sõlmitud kohustuste

pikendamiseks, ning seesuguste kohustuste sõlmimise puhul avaldatud loobumised on tühised.

§ 3. Põllupidajaiks käesoleva seaduse mõttes loetakse isikud, kes tegelikult kasutavad talundeid — põllumajapidamisena korraldatud kinnisvarasid —, milline kasutamine esineb kas ainsa või peamise tuluallikana.

Kalureiks käesoleva seaduse mõttes loetakse isikud, kelle ainsaks või peamiseks tuluallikaks on kalapüük.

Kohustustena arvestatakse käesoleva seaduse kohaldamisel ka need rahalised kohustused, mille tähtaeg pole saabunud või mille jõusseastumine oleneb tingimustest või mis esitatud kohtule, kuigi võlgnik vaidleb nende vastu, arvatud välja § 16 p. 2 tähendatud kohustuste summad.

§ 4. Palvele (§ 1) lisandatakse:

1) isikute nimekiri, kelle vastu palujal on rahalisi või muid ainelisi kohustusi, ühes nende summade ja tähtaegade ning võla tegemise põhjuste tähendamisega;

2) isikute nimekiri, kellel paluja vastu on rahalisi või muid ainelisi kohustusi, ühes nende summade ja tähtaegade tähendamisega;

3) paluja varandusliku seisukorra üksikasjalik kirjeldus ühes kinnisvara koormavate hüpoteekide ja hüpoteekide pidajate tähendamisega;

4) raha käesolevas seaduses ettenähtud kuulutuste avaldamise kuludeks.

Eelmise lõike punktides 1 ja 2 tähendatud nimekirjades tuleb märkida ka nimetatud isikute asukohad. Kui paluja ei tea, kes on õigustatud temalt nõudma mingi väljaantud võladokumendi järgi, siis märgib ta nimekirja isiku, kellele ta esimesena andis selle dokumendi.

Varandusliku seisukorra kirjelduses peab nimetatama kõik palujale, samuti ta abikaasale ning ka teistele isikutele kuuluvad varaesemed, kuivõrd need vastutavad tema kohustuste eest või annavad temale tulu.

§ 5. Paragrahvis 1 tähendatud palved esitatakse maakonna põllupidajate ja kalurite võlgade korraldamise komisjonile, kes koosneb ühest Majanduseministri ja ühest maavalitsuse esindajast ning ühest vastava rahukogu poolt määratud rahukohtunikust või rahukogu liikmest. Rahukogul on õigus määrata kohtuniku asemel komisjoni koosseisu ka vanemaid kohtuameti kandidaate.

Komisjoni esimeheks Majanduseminister määrab kas maavalitsuse või oma esindaja.

Komisjoni asjaajamine pannakse maavalitsustele.

§ 6. Komisjon annab asjale käigu, kui palve ja selle lisad vastavad § 4 nõudeile või kui paluja on parandanud komisjoni poolt määratud tähtjaks palves leitud puudused ning kui komisjonile teadaolevaist andmeist ei nähtu § 7 tähendatud takistusi.

Komisjon kuulutab palve saabumisest, millele antakse käik, paluja kulul Riigi Teatajas ühes üleskutsega kõigile paluja võlausaldajatele teatada oma nõudmised ja elukohad komisjonile 1 kuu jooksul, arvates kuulutuse avaldamise päevast, hoiatades, et tähtjaks teatamata nõudmised võlausaldajate hääle arvestamisel § 11 põhjal jäävad arvestamata, ning et need võlausaldajad, kes seaduse § 18 teises lõikes tähendatud tähtjaks jätavad üles andmata oma nõudmised komisjonile, kaotavad õiguse saada osa komisjoni deposiiti kantud summadest (§ 18) nende jaotamisel.

Komisjon kutsub asja arutamisele paluja ja need võlausaldajad (§ 4 p. 1), kelle elukoht komisjonile teada. Tarbekorral võib ta kutsuda ka § 4 p. 2 nimetatud isikuid ning samuti asjatundjaid.

Asjast osavõtivate võlausaldajate nõudmiste aegumine peatub nõudmiste teatamisest komisjonile kuni asjatoimetuse (§ 13) või keelduste (§ 23 ja 25) lõpetamiseni. Käesoleva paragrahvi aegumise peatumise eeskiri ei maksa vekslite ja tsekkide maksmiseks ning vastuvõtmiseks esitamise ja protestimise kohta Veksliseaduses (RT 17 — 1932) ja Tsekiseaduses (RT 54 — 1927 ja 97 — 1930) ettenähtud tähtaegade suhtes.

§ 7. Komisjon lükkab tagasi võlgade korraldamist paluva põllupidaja või kaluri palve:

1) kui paluja vabandavat põhjust esile toomata jätab esitamata komisjoni poolt määratud tähtjaks täiendavad andmed ning seletused § 4 esimese lõike punktides 1—3 nimetatud asjaolude kohta;

2) kui selgub, et paluja ise on süüdi oma raskustes oma hooletusega või lubamatu kergemeelsusega;

3) kui pole usutav, et paluja tahab ja suudab korralikult täita oma kohustusi;

4) kui selgub, et paluja on teadvalt esitanud valeandmeid oma varandusliku seisukorra, kohustuste, võlausaldajate või võlgnike kohta;

5) kui paluja on tunnustatud maksujõuetuks või kui ta hoiab enese peidus või on pannud toime süüteo kohustuste täitmisest kõrvalepuiklemiseks;

6) kui paluja, kellele ilmumine komisjoni oli tehtud sunduslikuks, jääb sinna ilmumata kaaluva põhjuseta.

Kui tagasilükkamise põhjus tuleb ilmsiks pärast asjale käigu andmist, lõpetab komisjon toimetuse, kuulutades sellest Riigi Teatajas.

Kui isik, kelle avaldus lükatud tagasi, esitab uue palve, siis komisjon otsustab, kas anda käik sellele palvele, arvestades käesoleva paragrahvi esimese lõike punktide 1—6 eeskirju.

§ 8. Komisjon katsub viia kokkuleppele palujat ja ta võlausaldajaid kohustuste tasumise viisi ja aja kohta vastavalt paluja maksuvõimele, pidades silmas, et paluja maksukoorem ei suureneks kokkuleppe tagajärjel.

Kokkulepe loetakse saavutatuks, kui kokkuleppest mitte-osavõtnud võlausaldajad ei moodusta enamust § 11 mõttes ja paluja seejuures teatab komisjonile, et tema suudab kokkuleppe kohaselt korraldada oma kohustused.

Saavutatud kokkuleppe kohta koostab komisjon protokolli, millele kirjutavad alla komisjoni liikmed, paluja ja kokkuleppe-osalised võlausaldajad. Protokolli on notariaalse akti jõud.

Kokkuleppe kohta protokolli koostamisega lõpetatakse asjatoimetus komisjonis.

Komisjoni protokolli ärakirja abil võib võlgnik tõendada sissenõudja nõusolekut sissenõudmise seismapanekuks (Tsiviilkohtupidamise seaduse § 952).

Kui pärast kokkuleppe sõlmimist selgub, et võlgnik (paluja) on pannud toime § 26 või § 27 nimetatud süüteo, siis kokkuleppinud võlausaldaja, kelle huvisid selle süüteo tagajärjel on riivatud, võib nõuda kohtukorras kokkuleppe tühistamist. See nõudeõigus, kui nõue pole esitatud kriminaalkohtule süüteoasja arutamisel, aegub 6 kuu jooksul, arvates kohtuotsuse jõusseastumisest, millega võlgnik mõistetud süüdi, või arvates süüteoasja lõpetamisest, kui süüteoasi lõpetatud Kriminaalkohtupidamise seaduse § 16 nimetatud põhjustel.

§ 9. Kokkuleppe saavutamisel tehakse, kui võlgnik seda palub, vastavad märkused võladokumentidele või kui seda ei luba vastavad seadused, asendatakse võladokumendid uutega, vastavalt kokkuleppele.

Võlausaldajad esitavad säärasel korral võladokumendid komisjoni poolt määratud tähtjaks pealkirjade tegemiseks. Selle kohustuse mittetäitmisel võlgnik võib loobuda kokkuleppest või nõuda kohtukorras võladokumentide esitamist ja neile kokkuleppe märkimist või nende asendamist või kahjude tasumist.

§ 10. Kokkulepete saavutamiseks § 8 või § 11 korras komisjon võib määrata tähtjaid. Määratud tähtja möödumisel komisjon võib lõpetada toimetuse, kui kokkuleppeid pole saavutatud ja kui komisjon ei pea võimalikuks esitada asja Majanduseministrile § 15 korras.

Toimetuse lõpetamisest kuulutatakse Riigi Teatajas.

§ 11. Võlausaldajad, kes moodustavad vähemalt poole paluja tähtjaliselt ülesandnud võlausaldajate (§6) arvust ja kelle rahaliste nõuete summad, mis kuuluvad tasumisele paluja suhtes seadusekohaselt maksmapandava keeluaja jooksul, moodustavad üle poole § 6 korras ülesantud samasuguste nõudmiste kogusummast, võivad võlgnikuga kokkuleppel otsustada panna maksma kuni ühe aastani § 16 ettenähtud keelud tagajärgedega, mis nähtud ette § 17—24. Keeldude tähtjaid arvatakse keelduse maksmapanemise otsuse kinnitamise päevast.

Võlausaldajaiks eelmise lõike mõttes ei loeta isikuid (käendajaid, pealekirjutajaid j. t.), kes võlausaldaja kõrval omavad regressiõiguse võlgniku vastu juhul, kui võlausaldaja nõudmisega pöördus nende poole, kui otsuse tegemiseni nõudmisega pole pöördutud nende poole.

Otsuse tegemisest võivad võtta osa ka riigiasutused oma nõudmistega, hoolimata seaduses ettenähtud maksutähtaegadest, arvatud välja § 16 p. 2 nimetatud nõudmised.

Enamuse arvutamisel ei arvestata võlgniku abikaasa nõudmisi, kui ta on hääletanud otsuse tegemise poolt. Sama on maksev, kui ta abikaasa oli oma nõude loovutanud kolmandale isikule viimase aasta kestel enne toimetuse algust või pärast seda, kuivõrd kolmanda isiku hääleõigus on tuletatud loovutatud õigusest. Seda eeskirja ei kohaldata, kui abikaasa oli nõude loovutamiseks kohustatud seadusega või lepinguga, mis sõlmitud enam kui aasta enne kokkuleppetöetamise avamist.

Võlausaldajad võivad otsuse tegemisel ka kirjalikult hääletada kaasa; allkiri sellistel avaldustel, kui need pole saadetud riigi- ja omavalitsuseasutuste või rahaasutuste poolt, tõestatakse kas notari, politsei või vallavalitsuse poolt.

§ 12. Võlausaldajate otsuse (§ 11) kinnitab § 5 tähendatud komisjon.

Komisjon jätab otsuse kinnitamata:

- 1) kui asjas on tulnud ilmsiks § 7 punktides 2—5 nimetatud asjaolusid;
- 2) kui mõnes olulises küsimuses pole täidetud asjaajamise ja otsustamise kohta seatud eeskirju ja puudusi ei saa kõrvaldada.

Asjast osavõtva võlausaldaja palvel komisjon jätab otsuse kinnitamata:

- 1) kui tekib põhjendatud kahtlus mingi võla tõelikkuses ja asjaosalised ei esita küllaldaselt tõendusi nende kahtluste kõrvaldamiseks;
- 2) kui otsus on tehtud seetõttu, et selle poolt on hääletatud niisuguste nõudmiste alusel, mille täitmist sissenõudmise keeld tegelikult ei riivaks või mille sissenõudmist see keeld takistaks vähem kui 1 kuu kestel.

§ 13. Komisjoni asjaajamise, samuti § 11 ettenähtud võlausaldajate otsuse tegemise kord määratakse käesoleva seaduse elluviimise määruks.

Komisjoni toimeetus, arvatud kaasa võlausaldajate otsuse kinnitamine, ei või kesta üle 3 kuu, arvates § 6 ettenähtud kuulutuse avaldamisest. Kui

komisjon siis ei esita asja Majanduseministrile § 15 korras, komisjon peab lõpetama toimetuse.

Komisjoni tegevuse, korralduste ja otsuste peale võib 2 nädala jooksul kaevata rahukogule administratiivkohtu korras; komisjoni otsused kuuluvad täitmisele 2 nädala möödumisel, arvates otsuse tegemise päevast.

Komisjonis saavutatud kokkuleppest (§ 8), samuti võlausaldajate kinnitatud otsusest (§ 12) antakse asjaosaliste palvel neile ära kirjad, samuti on asjast huvitatul õigus vaadata komisjoni kantseleis asjatoimetust ja saada viimasest teatisi. Eesti Maapangale saadetakse ära kirjad komisjonis saavutatud kokkuleppeist, võlausaldajate kinnitatud otsustest ja enne tähtaega lõpetatud toimetustest; samuti antakse Eesti Maapangale tema nõudel ära kirjad igast asjakäigu dokumendist.

Võlgnik võib pärast toimetuse lõpetamist esineda käesolevas seaduses ettenähtud korras teistkordse palvega juhul, kui ta teeb usutavaks, et eelmise toimetuse lõpetamist põhjustanud asjaolud on kõrvaldatavad või on esinenud seesugused uued asjaolud, mis võimaldavad toimetuse jätkamise.

Teistkordse palvega ei või esineda palujaist need, kes sõlminud kokkuleppe § 8 korras või kes kasutanud keelduste maksmapanekut § 11 või § 15 korras.

§ 14. Kinnitatud otsus teatatakse viivitamata kinnistusejaoskonnale märkuse sissekandmiseks võlgniku kõigile kinnisvaradele tagajärgedega, mida omavad Notariaalseaduse § 316 p. 2 ettenähtud märkused.

§ 15. Juhul, kui võlausaldajad pole § 11 korras otsustanud panna maksuma keeldu, või kui võlausaldajate poolt tehtud otsus (§ 11) on jäänud kinnitamata, komisjon võib esitada asja Majanduseministrile keelu makspanemiseks kuni ühe aastani, kui võlgnik on seni olnud korralik maapidaja või kalur ja on usutav, et ta keelu möödumisel endiselt võib täita oma kohustusi. Seesugust ettepanekut komisjon ei või teha ega Majanduseminister kinnitada, kui vahepeal on selgunud § 7 punktides 2, 4 või 5 nimetatud asjaolud. Majanduseminister otsustab küsimuse, kuulunud ära Põllutööministri arvamuse.

Käesoleva paragrahvi põhjal võib esitada asja Majanduseministrile ka selleks, et viimane pikendaks täiendavalt kuni ühe aasta võrra võlausaldajate poolt § 11 korras maksmapandud keelu tähtaega, kui viimane osutub liig lühikeseks selleks, et ta möödumisel võlgnik suudaks endiselt täita oma kohustusi. Samadel alustel Majanduseminister võib pikendada täiendavalt kuni ühe aasta võrra tema enese poolt varem maksmapandud keelu tähtaega.

Majanduseministri otsusel maksmapandud keeldusele kohaldatakse § 14 eeskirjad.

Keelduste pikendamise palve tuleb esitada vastavale maakonnakomisjonile vähemalt kaks kuud enne keelutähtaja lõppu, kes selle oma seisukohaga esitab Majanduseministrile vähemalt üks kuu enne keelutähtaja lõppu.

Erandlikel juhtudel võidakse võtta vastu keelduste pikendamise palve ka hiljem, kui komisjonil on veendumus, et ta jõuab kaaluda asja ja saavutada Majanduseministri otsuse ning kuulutada sellest Riigi Teataja Lisas veel enne maksva keelutähtaja lõppu.

§ 16. Paragrahvide 11 ja 12 või § 15 põhjal määratud sissenõudmiste keelu tähtajal on keelatud:

1) sissenõudmise rahuldamiseks müüa sunniviisil võlgniku kinnisvarasid;

2) pöörata sissenõudmist võlgniku vallasvarale, arestida seda vara nõudmiste kindlustamiseks, arvatud välja:

a) kohtu- või administratiiv-võimude poolt määratud trahvisummade nõudmised ja omavalitsuste maksud;

b) alimentide nõudmised, mis rajatud abielu, vanemate ja laste vahekorrale või testamendile, kuivõrd need summad kuuluvad tasumisele aja eest, millal keeld maksmas;

d) tasud teenijaile ja töölistele, kes seisavad või seisid võlgniku teenistuses, kuivõrd need summad kuuluvad tasumisele aja eest, millal keeld maksev, ja ühe aasta eest enne keelu maksmahakkamist;

e) töökaitseaduste põhjal määratud kahjutasud vigasaanud töölistele ja nende perekonnaliikmeile, kui need kahjutasud langevad moratoriumi maksvuse ajale kui ka ajale üks aasta enne käesoleva seaduse maksmahakkamist;

f) tulekindlustuse kulud võlgnikkude varadelt tehtud kindlustustelt;

3) tarvitada võlgniku suhtes Tsiiviilkohtupidamise seaduse § 1222¹ ja 1222⁴ ettenähtud abinõusid;

4) taotleda ta maksujõuetuks tunnistamist, arvatud välja juhud, kui seda palub võlgnik ise;

5) tarvitada punktides 1 ja 2 nimetatud abinõusid isikute suhtes, kes esinevad solidaarse võlgnikuna pikenduse saajaga või viimase käendajana või pealekirjutajana vekslite järgi, seesuguste kohustuste rahuldamiseks, milles need isikud esinevad pikenduse saaja solidaarse võlglasena, käendajana või pealekirjutajana, kuivõrd need kohustused on tekkinud või vekslid antud enne asjale käigu andmist (§ 6). See keeld kaotab maksvuse, kui vastutajailt, käendajailt, pealekirjutajailt j.n.e. asutakse nõudma sisse keelu kestusel kohustusi, mis ei käi keelu alla.

Arestid, mis pandud võlgniku vallasvarale enne keeluotsuse tegemist, kaotavad maksvuse ning võlgniku poolt keeluotsuse ärakirja ettepanemisel vabastatakse vara aresti alt ilma kohtu määruseta või sissenõudja nõusolekuta (Tsiiviilkohtupidamise seaduse § 952).

Enne keeluotsuse tegemist toimunud enampakkumiste kinnitamist kui ka müügist saadud summade jaotamist ei mõjasta käesolevas seaduses nimetatud kuulutused ega keeluotsused. Võlgniku palvel kuuluvad lõpetamisele Tsiiviilkohtupidamise seaduse § 1222¹ ja 1222⁴ alusel alatud toimetused, kuna § 1222¹ põhjal võlgnikult võetud allkiri antakse talle tagasi. Samuti kuuluvad lõpetamisele võlgniku maksujõuetuks tunnistamise toimetused, milles maksujõuetuks tunnistamise otsused on tegemata enne nimetatud keelu maksmapanekut.

Käesolevas paragrahvis ettenähtud keeld on maksev kõigi võlausaldajate kohta, kuigi need pole võtnud osa toimetusest või isegi hääletanud (§ 11) keelu vastu ja kuigi nende nõudeõigused on tekkinud pärast keelu maksmapanekut.

§ 17. Keelutähtaja kestusel on võlgnikule keelatud tasuda vabatahtlikult oma kohustusi, arvatud välja § 16 p. 2 nimetatud väljamaksud, jooksvad intressid vekslite õiendamisel keeluaja vältel ja § 19 põhjal lubatud kulutused.

§ 18. Nii võlausaldajate kui ka Majanduseministri otsusega (§ 11, 12, 15) võib kohustada võlgnikku kandma oma tuludest teatud summa komisjoni deposiiti.

Deposiiti makstud summad komisjon jaotab kõigi võlausaldajate vahel, kes § 6 ettenähtud tähtajal või hiljem, seejuures siiski enne asja arutamist komis-

jonis, oma nõudmised, mis võlgnik tunnustanud omaks või mis kreditori poolt tõendatud vastuvaidlematute nõudedokumentidega, on teinud komisjonile teatavaks ja milliste nõudmiste suhtes maksutähtaeg on saabunud, proportionaalselt nõudmise summale, mis oleks kuulunud õiendamisele saabunud maksutähtajal, kui nende nõudmiste vastu ei ole esitatud vaidlusi; seejuures summade jagamisel arvestatakse obligatsioonidega või pantidega kindlustatud nõudmised ainult maksmata intresside ulatuses, muud nõudmised aga kogu ulatuses niivõrd, kui nõudmise tähtpäevad on saabunud.

Jagamisel arvestatavad nõudmised arvutab komisjon välja keelduste lõpptähtpäevaks, liites nõudesummale, mille tasumise tähtpäev on saabunud, intressid, kas seaduslikul või kokkulepitud määral, kui seesugune kokkulepe on olemas.

Vaidluste esitamise korral makstakse välja ainult vaidlematute nõudmiste peale tulevad osad, kuna vaieldavate nõudmiste osad jäetakse deposiiti alale.

Võlausaldajale, kelle nõudmiste vastu vaidlus tõsteti, antakse komisjoni poolt ühekuuline tähtaeg sellekohase kohtuliku nõudmise esitamiseks. Nõudmise rahuldamise korral kohtu poolt maksetakse deposiiti jäetud osad välja, mitterahuldamise korral aga, või kui antud tähtajaks nõudmist pole esitatud, jaotatakse deposiiti jäetud osad täiendavalt vaidlematute nõudmiste rahuldamiseks.

Deposiiti makstud summade jagamine võib toimuda ühe võlausaldaja puhul peale summa deposiiti maksmist, mitme võlausaldaja puhul aga hiljemalt 2 nädala jooksul, arvates keelduste tähtaja möödumisest.

Juhul, kui § 6 ettenähtud tähtajal või hiljem, kuni asja arutamiseni komisjonis, ükski võlausaldajaist oma nõudmisi ei ole teatanud komisjonile, jaotab komisjon deposiiti makstud summad toimetuse kaudu komisjonile teatavaks saanud kõigi võlausaldajate vahel, kohaldades seesuguseks jagamiseks käesolevas paragrahvis antud eeskirju.

§ 19. Keelutähtaja (§ 16) kestel on võlgnikul õigus kasutada oma vara ja tulusid ainult niipalju, kui see vajalik majapidamise jätkamiseks ja ta enese ning seaduse järgi ta ülalpidamisele kuuluvate isikute ülalpidamiseks.

Keeluotsusega võidakse määrata eelmises lõikes nimetatud kulutuste ülemmäär.

Võlgnikul peab olema § 5 nimetatud komisjoni luba järgnevateks korraldusteks:

1) uute kinnisvarade omandamiseks, kui see toimub tasu eest või kui seesuguse omandamisega võlgnik võtab endale uusi kohustusi;

2) uute ettevõtete asutamiseks ja laiendamiseks ja ettevõtete osanikuks hakkamiseks, samuti oma ettevõtte või ettevõtte osade võõrandamiseks;

3) oma vallasvara müügiks, arvatud välja oma põllu-, karja- või aiamajapidamise saaduste või ettevõtete kaupade või toodete müük, kuivõrd see on hädavajalik oma majapidamise jätkamiseks, kui ka niisugune ruttu rikkiminevate asjade müük, millega ei või oodata kuni komisjonilt loa saamiseni;

4) kohtulikeks kokkuleppeiks, kui kokkuleppe tagajärjeks on rahalise nõude rahuldamise edasilükkamine või nõude vähendamine;

5) uute võlgade tegemiseks;

6) oma kohustustelt seaduslike intresside tasumiseks.

§ 20. Sama tähtaja (§ 16) kestel on võlgnikule keelatud sõlmida lepinguid oma kinnisvara võõrandamise, pantimise või koormamise kohta, samuti abieluvara lahutamise kohta.

§ 21. Paragrahvis 6 ettenähtud kuulutuse avaldamisest kuni keeluküsimuse otsustamiseni on keelatud arestida või sunniviisil müüa võlgniku ja temaga solidaarse võlgnikuna esinevate isikute või võlgniku käendajate või pealekirjutajate vara sissenõudmise rahuldamiseks või tunnustada neid maksujõuetuks.

Sama aja jooksul on võlgniku kohta ajutiselt maksvad § 17, 19 ja 20 eeskirjad.

§ 22. Keeluotsus pikendab keelutähtaja kestuse võrra nõuete esitamise ja otsustatud nõudmiste sissenõudmisele pööramise tähtaegu (BES § 3625). See ei maksa aga vekslite ja tsekkide maksmiseks ja vastuvõtmiseks esitamise ja protestimise kohta Vekselseaduses ja Tsekiseaduses ettenähtud tähtaegade suhtes. Vastavalt pikendatakse ka seesuguste nõuete esitamise tähtaegu, mis tekivad regressiõiguse alusel ülalnimetatud pikendatud nõudmistest, kuivõrd viimaste pikendamise tõttu ei saa pidada kinni regressinõudmiste tähtaegadest.

§ 23. Keeluotsus kaotab tähtaja möödumisel maksvuse erietsuseta.

§ 24. Võlgnik on kohustatud andma komisjonile aru oma vara ja tulude valitsemise kohta keelutähtaja kestel.

§ 25. Keeluotsus kuulub tühistamisele enne tähtaega:

1) võlgniku palvel, samuti ka juhul, kui ta palub enese tunnustada maksujõuetuks;

2) kui võlgnik hoiab enese peidus;

3) kui võlgnik pärast keelu maksmapanemist on pannud toime süüte kohustuste tasumisest kõrvalepõiklemise otstarbel;

4) kui võlgnik on rikkunud § 17—20 eeskirju;

5) kui võlgnik on pannud toime § 26, 27 või § 29 nimetatud süüteo;

6) kui tulevad sissenõudmisele kohtu- või administratiivvõimude poolt määratud trahvid.

Keelu lõpetamise otsustab asjast huvitatud võlausaldaja palvel kohus, kes arutab võlgniku süüteoasja § 26, 27 või § 29 järgi; kui keeld kuulub lõpetamisele muil põhjusil või kui süüteoasi lõpetatakse Kriminaalkohtupidamise seaduse § 16 nimetatud põhjusil, siis otsustab tema lõpetamise komisjon, — kui keeld oli pandud maksmata § 11 ja 12 korras —, või Majanduseminister, — kui keeld oli pandud maksmata § 15 korras.

Peale selle võib kreditori vastaval palvel komisjon või Majanduseminister, kui ta oli keelu maksmapanija, tühistada keelu enne tähtaega, kui selgub, et võlgnik ei püüa saavutada oma kohustuste rahuldamist.

Keelu tühistamise otsuste maksmahakkamisele, avaldamisele ja kinnistuseraamatusse keelu maksmapaneku kohta kantud märkuse kustutamisele kohaldatakse samad eeskirjad, mis on maksvad keelu maksmapanemise otsuste kohta.

Keelu tühistamine ei vabasta võlgnikku § 24 ettenähtud kohustusest.

Peale keeluaja lõppu või peale keelu tühistamist võlgnikule on keelatud § 5 tähendatud komisjoni loata 2 nädala jooksul võtta ette toiminguid, mis nähtud ette käesoleva seaduse § 19 p. 2 lõpuosas, punktides 3 ja 4 ja § 20.

II osa.

§ 26. Süüdlast selles, et ta võlgade korraldamise toimetusel esitas väljamõeldud nõudeid, eesmärgiga saada varalist kasu endale või teisele, karistatakse

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

§ 27. Võlgnikku, kes süüdlane selles, et ta käesolevas seaduses ettenähtud juhtudel oma allkirja andes sellega teadvalt tõestas valeandmeid või varjas nõutavaid andmeid, karistatakse

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

§ 28. Võlausaldajat, kes süüdlane selles, et ta võttis vastu ainelist või isiklikku kasu selleks, et ta § 11 ettenähtud otsuse tegemisel annaks oma hääle teatavas mõttes, karistatakse

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

§ 29. Võlgnikku, kes süüdlane selles, et ta aja jooksul, millal maksid § 16 ja 25 ettenähtud keelud, teadvalt sõlmis lepinguid või tegi korraldusi, mis võivad tuua kahju ta võlausaldajale, karistatakse

vangimajaga mitte üle ühe aasta.

§ 30. Võlgnikku, kes süüdlane selles, et ta ei täitnud § 24 ettenähtud kohustust, karistatakse

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

§ 31. Paragrahvides 26—30 ettenähtud süütegude asjus kohaldatakse Uue nuhtlusseaduse üldosa.

III osa.

§ 32. Kirjavahetus põllupidajate või kalurite võlgade korraldamise asjus käesoleva seaduse alusel, samuti ka § 8, 9 ja 11 nimetatud kokkulepped ning võlausaldajate otsused ja nende kokkulepete ning otsuste alusel võladokumentidele kohustuste või nende tähtaegade muutmise kohta tehtavad pealkirjad on vabad tempelmaksust.

IV osa.

§ 33. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotab maksvuse Põllupidajate võlgade korraldamise seadus (RT 31 — 1932).

V osa.

§ 34. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Abisekretär Oskar Gustavson.

Asjadevalitseja E. Maddison.

622. Kohtu- ja siseministri otsus nr. 2876-p.

24. oktoobril 1933.

Vaadanud läbi Lääne-Saare prefekti poolt 11. oktoobril s.a. nr. L-1163 all esitatud Saare kaitsevähingkonna ülema vahikirja 7. oktoobrist s.a. nr. 1163 ja arvesse võttes, et noorsõdurite kogumise ja väeosadesse teenistusse saatmise päeval 1. novembril s.a. korra alalhoidmise mõttes on tarvilik Kuressaares alkoholiste jookide müügi keeld maksma panna, Piirituse ja alkoholiste jookide müügi seaduse (RT 50 — 1927) § 37 teise lõike põhjal otsustasin:

Alkoholiste jookide müük Kuressaare linnas asuvates alkoholiste jookide müügikohtades sulgeda 1. novembril 1933 kuni kella 14.

Kohtu- ja siseminister Joh. Müller.

Politseivalitsuse direktor N. Reiman.

623. Asundustegevuse korraldamise juhtnöörid.

Alus: Asundustegevuse korraldamise ajutise määruse § 47 (RT 57 — 1929).

I. Maade omandamine.

§ 1. Asundamise otstarbeks muretses asunduskomisjon maid: 1) riigi ostueesõiguse alusel, 2) avalikkudel oksjonitel ja vabal kokkuleppel maamõõtjatega ja 3) Põllutööstusministri määramisel riigi maatagavarast.

§ 2. Maade omandamise ja riigi maatagavarast asunduskomisjoni korraldusse maade määramise vajadust ja otstarbekohasust selgitavad koha peal maakorralduse komisjoni alalised liikmed või asunduskomisjoni ametnikud, kes vastavad maa-ala üle vaatavad, kirjelduslehed ja eelkalkulatsioonid asundamiskulude, rajatavate kohtade võimaliku hinna ja maksukoormatise kohta koostavad ning materjalid asunduskomisjonile esitavad.

§ 3. Riigi ostueesõigust kasutab asunduskomisjon juhtudel, kus müüdavat maakohta on võimalik kasutada juurdelõigete andmiseks, olemasolevate väikekohtade suurendamiseks, või kus maa järgi nõudlus suur ja maad on otstarbekohane planeerida iseseisvateks väikemaapidamisteks.

§ 4. Enampakkumiselt ja vabal kokkuleppel omandab asunduskomisjon eeskätt suuremaid maakohti, mille kogusuurus üle 50 ha.

Erandjuhtudel — juurdelõigete andmiseks ja kus müüdavaid maakohti on koos üldise maakorraldusega otstarbekohane ära kasutada, võidakse omandada ka vähemaid maa-alasid.

§ 5. Maade omandamisel vabal kokkuleppel, sõlmib ostu-müüglepingu ja võtab enampakkumisest osa Põllutööstusministri poolt selleks volitatud ametnik, kes ühtlasi läbi viib omandatava maa kinnistamise.

§ 6. On kinnistamine läbi viidud, saadab asunduskomisjon kinnistusakti Eesti Maapangale ostusumma välja maksmiseks.

§ 7. Riigi maatagavarast antakse asunduskomisjoni korraldusse eeskätt need maa-alad, mis põllumajanduslikuks kasutamiseks kõige sobivamad ja mille kultuuri alla võtmine on seotud vähema töö ja kapitali kuluga.

§ 8. Üleandmisele kuuluvad riigi tagavaramaa-alad, mille kogusuurus on vähemalt 100 ha või millest on võimalik luua vähemalt 5 normaaltalundit. Erandjuhtudel kuuluvad üleandmisele ka vähemad maa-alad, kui neid on otstarbekohane: 1) võtta ühise korralduse alla ühes asunduskapitali arvel omandanud maadega, 2) aiandus- ja kalurikohtade, käsi- ja põllutööliste eluasekohtade i.n.e. loomiseks.

II. Ajutine kasutamine.

§ 9. Asunduskomisjoni korralduses olevate maade kasutamine sünnib rendi alusel kuni korraldus- ja ettevalmistustööde läbiviimiseni.

§ 10. Rent määratakse uudismaadest rajatud kruntidel natuuras maa ülesharimise kohustuse näol ja kultuurmaadel rahas. Rendi määramine võetakse ette võimalikult enne rendiobjekti kätteandmist, et ühel ajal rendiobjekti kätteandmisega oleks võimalik sõlmida ka rendileping. Rendiaasta kestvus on 1. aprillist kuni 31. märtsini. Rent tasutakse poole aasta viisi ette tähtaegadega 1. aprillil ja 1. oktoobril.

§ 11. Uudismaadest rajatud kruntide aastarendiks on maa ülesharimine ^{1/40} krundi üldpindalast.

§ 12. Kultuurmaadest rajatud kruntide aastarendiks on: 1) asunduskapitali arvel omandatud maal 3% vastava maakoha ostuhinnast, mis määratud kruntidele § 13 kohaselt ja 2) riigi maatagavarast üleantud maal — Maareformi teostamise määruste alusel arvutatud rent (maa ja päraldised).

§ 13. Asunduskapitali arvel omandatud kultuurmaade rent määratakse järgmiselt: maakoha ostuhinnast võetakse 3%, mis moodustab sellest rajatud või ajutistes piires kasutada antud üksuste kogu aastarendi. Viimastest arvatakse maha hoonetele ja viljapuuadadele langev rent — 3% hoonete ja viljapuuadade hindesummast, kusjuures ülejäänud summa moodustab üldmaarendi. Maarent jaotatakse maakoha puhtakasurubladele ja korrutatakse saadud summa iga üksikkoha puhtakasurubladega. Saadud üksikkohtade maarendile lisandatakse iga üksikkoha hoonete ja viljapuuade rent. Lõppsumma on iga üksikkrundi aastarent.

§ 14. Ajutised maasaajad (mitte valitud) võivad kohtadel kasvavast metsast tasuta kasutada ainult kuni 7 sm jämedusi puid, kännult arvates, kuna valitud maasaajatel on lubatud riigi maatagavarast üle antud kui ka asunduskapitali arvel omandatud maal kasutada metsa kuni metsa müügin Maareformi teostamise määruste § 94 p.p. 1 ja 2 kohaselt ja peale metsa müüki Maareformi teostamise määruste § 94 p. 1 ja metsa ostu-müügilepingu tingimustel.

Käesolevas punktis nimetatud tasuta metsakasutamise õigus ei laiene sellele metsale, mis pole määratud müügiks krundi pidajale, vaid on määratud likvideerimisele maapinna suuruse järgi harilikus metsa likvideerimise korras.

§ 15. Rendilepingud sõlmitakse maasaajatega mitte rohkem kui 3 aastaks, arvestades § 9 tähendatud tingimustega.

§ 16. Rendilepingutes eritingimusena määratakse kindlaks hoonestamise tähtaeg, hoonete remont, viljapuuade korraldus ja korrashoid ja muud nõuded, mis tarvilikud rendiobjekti kordaseadmiseks ja korrashoiuks, kui ka erilised nõuded, mis vajalikud riigi ja üldhuvides, nagu muinasvarade alalhoiu kohustus, triangulatsiooni punktide puutumatus, kolmandate isikute ehitised j.n.e.

§ 17. Rendi määramise ja eritingimuste kohta koostatakse protokoll, mis asunduskomisjonile kinnitamiseks esitatakse hiljemalt 7 päeva jooksul pärast protokoll koostamist.

Protokoll kinnitab asunduskomisjon või viimase poolt selleks volitatud ametnik.

§ 18. Rendimääramise protokoll koostab ja rendilepingu sõlmib metskonna metsaülem või asunduskomisjoni esindaja.

§ 19. Asunduskomisjoni valdusse antud riigi maatagavaradele ja asunduskapitali arvel omandatud uudismaadele, mille väljaandmine maasaajatele ülesharimiseks pole võimalik maakorralduse eeltööde viibimise või mõne muu põhjuse tõttu, määrab ajutise rendi kindlaks kohalik metskonna metsaülem üheaastaseks kasutamiseks vastavalt Põllutöoministri määrusele riigimetsa, tagavara heina- ja karjamaade ning soo-alade kasutamise kohta (RT 18 — 1933).

§ 20. Rendiarved peetakse asunduskomisjoni kanteleis, kes teostab ka rentide sissenõudmist.

III. Päraldiste hindamine ja müük.

§ 21. Asundusmaadel asuvate ehitiste, viljapuuadade, metsa ja muude päraldiste hindamist toimetab kohapeal metskonna metsaülem, arvesse võttes ehituste kasutamise võimalusi ja asunduskapitali arvel omandatud maadel veel makstud ostuhinda.

Asunduskapitali arvel omandatud maadel asuvad mets ja muud päraldised hinnatakse:

a) mets, mis on määratud müügiks krundipidajale, üldiste riigimetsade hindamiseks antud juhtnööride järgi, arvatud välja noor ja kultuurmets, mis hinnatakse RT 80 — 1932 avaldatud Põllutööministri juhtnööride § 8 järgi. Hindamata jäävad § 14 nimetatud puud, mille tasuta kasutamine krundipidajale lubatud. Metsahinnaks võetakse taksihind. Puistudel ja võsastikkudel, mille realiseerimine ja müük end ei tasu ja millel turuväärtus puudub, võib asunduskomisjon kokkuleppel riigimaade ja metsade valitsusega taksihinda alandada või need maasaajale tasuta vabaks anda;

b) muud päraldised nagu kaevud, aiad j.n.e. Maareformi teostamise määrustes ette nähtud alustel.

§ 22. Riigi maatagavarast üle antud maadel asuvad päraldised — ehitised, viljapuuaiad j.n.e., arvatud välja mets, hinnatakse Maareformi teostamise määruste alusel.

§ 23. Ehitiste ja viljapuude kohta eri ostu-müügilepinguid ei sõlmita, kuna metsa kohta sõlmitakse ostu-müügilepingud eraldi ainult seal, kus on ette näha asundustööde kestvust kauem kui 2 aastat ja igakordse asunduskomisjoni erietsuse alusel. Nendel maadel kasvava metsa kohta aga, missuguseid maid on võimalik müüa omanduseks lühema aja jooksul, ostu-müügilepinguid ei sõlmita, vaid metsa hind arvatakse koha ostuhinnale juurde.

Kui natuuras määratud (§§ 10 ja 11) rendikohustuse täitmise otstarbel on tarvilik metsa rajuda enne koha müüki või üldise metsa ostu-müügilepingu sõlmimist, hinnatakse see osa metsa eraldi ja müüakse krundikasutajale asunduskomisjoni korraldusel, metsa hinda koha ostuhinna arvele võttes, või likvideerides teisel teel metsavalitsuse korraldusel.

§ 24. Metsa ostu-müügilepingud metsaülemad saadavad asunduskomisjonile revideerimiseks, kes pärast kinnistamist saadab alglepingu Maapangale arvestamiseks ja summade sissenõudmiseks, ning ära kirja ostjale.

Krundi ostu peale võtmisel nõuab asunduskomisjon Maapangalt andmed, palju ostja veel võlgneb metsa eest müügivahekorra alguseni ja liidab järelejäanud võla koha ostuhinnale juurde.

IV. Maakorraldus.

§ 25. On maa-ala asunduskomisjoni valdusel, antakse selle ringpiiri mõõtmise ja kuluurtehniliste eeltööde tegemine vastavatele ametnikkudele täitmiseks. Maa-aladel, mis üldise riikliku maakorraldustööga seotud, teostatakse nimetatud tööd katastri ja maakorralduse osakonna poolt, kuna teistel maa-aladel aga, kus ei ole võimalik töid katastri ja maakorralduse osakonna personaaliga läbi viia, vabal kokkuleppel eramaamõõtjatega. Maa mõõtmisel ja maa loodimisel saadud andmete põhjal valmistatakse maakoha üldplaan ja üldveejuhthmete kava, missugused esitatakse kohapealsele maakorralduse komisjoni alalisele liikmele.

§ 26. Maakorralduse komisjoni alaline liige, või viimase poolt selleks määratud ametnik, saadud andmete alusel seab kokku maakoha tükeldamise kava vastavalt kohapealsetele nõuetele ja tingimustele ning esildab selle asjaosalistele Maareformi teostamise määruste §§ 53 ja 54 korras, teatades ühtlasi asjaosalistele, et kava peale on õigus kaebusi esitada asunduskomisjonile 10 päeva jooksul katastri ja maakorralduse osakonna kaudu. Pärast kava ja protestide läbivaatamist eriteadlaste poolt, esitab katastri ja maakorralduse osakond selle asunduskomisjonile kinnitamiseks ühes seisukohaga ja protestidega.

§ 27. On tükeldamise kava kinnitatud, määratakse see täitmisele. Planeerimise töödega ühel ajal valmistatakse ka igast maakohast eraldatud üksuse kohta maaplaanid ja maaparandusekavad ühes vastavate eelarvetega.

§ 28. On asunduskomisjonil asundatava maa-ala andmed kogutud, seatakse kokku maa-ala kasutamise kohta töökava ja üldeelarve, kus tähendatud on kõik kruntide ettevalmistustöödega seotud kulud (teede tegemine, üldveejuhtmete kaevamine, hoonestamine j.n.e.). Koos üldeelarvega koostatakse ka üksikkohtade müügihinna eelkalkulatsioonid ja väljaandmise tingimused. Pärast töökava ja eelarve kinnitamist asunduskomisjoni poolt asutakse selle teostamisele.

V. Teede ja üldveejuhtmete korraldamine.

§ 29. Asunduskomisjon ehitab planeerimise kava kohaselt üldtähtsusega teed ja veejuhtmed võimalikult säärases ulatuses, et need iga üksikule krundile kättesaadavad oleksid.

§ 30. Teede ehituse ja veejuhtmete kaevamise tööde läbiviimiseks asunduskomisjon hangib vajalikud krediidid töökorralduse erifondist, teedekapitalist, riiklikkudest maaparanduse krediitidest ning asunduskapitalist.

§ 31. Tööd teostatakse asunduskomisjoni poolt kinnitatud projektide ja eelarvete alusel:

- 1) asunduskomisjoni ettevõttel,
- 2) ettevõtjate kaudu vastavate lepingute põhjal.

VI. Maasaajad ja nende valik.

§ 32. Põllumajanduslikke üksusi ja eluasemekohti annab välja asunduskomisjon kasutamiseks maasoovijatele Eesti Vabariigi kodanikkudele. Maasaaja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) et ta oleks täisealine, õigus- ja teguvõimne kodanik;
- 2) et temal varem perekonna ülalpidamiseks vajalist maad omanduseks ei ole;
- 3) et tema varem pole soodustatud korras saanud riigilt maad normaaltalu suuruses;
- 4) et tema pole maakoha kasutamise või omanduse õigust varem kaotanud lohaka põllumajapidamise või kergemeelsete eluviiside pärast;
- 5) et tema omaks põllumajandusliku inventari või selle muretsemiseks tarviliku varanduse või võlausalduse ning vajaliku kogemuse ja vilumuse talu majandamiseks;
- 6) et eluasemekoha soovijal nii palju varandust või võlausaldust või sarnane ametioskus on, et ta suudab endale kohal ülalpidamist saada.

§ 33. Eesõigus antakse neile maasoovijatele, kes

1) asundatavaid maid tegelikult kasutanud rendi alusel ja omavad vajaliku inventari ja tööjõu ning on kohta korralikult majandanud;

2) omal jõul krundi hoonestavad ja selle kindlustuseks asunduskomisjonile maksavad vähemalt 50% vastava koha hoonestamiseks § 44 all ette nähtud ehituselaenu normidest;

3) suudavad kohti hoonestada ja majandada ainult asunduskomisjoni poolt antava ehitusemetsamaterjali kaasabil (ilma rahalise laenuta) ja selle kindlustuseks asunduskomisjonile maksavad vähemalt 25% vastava koha hoonestamiseks § 44 all ette nähtud ehituselaenu normidest.

Käesoleva paragrahvi p.p. 2 ja 3 all hoonestamise kindlustuseks nõutavad sissemaksu summad määrab kindlaks asunduskomisjon ja teeb teatavaks iga kord enne kruntide väljaandmist.

§ 34. Kõik teised maasoovijad nagu rentnikud, pooleteramehed, põllumajandusliku eriharidusega isikud, talusulased, maa- ja oskustöölised j.n.c. rahuldatakse peale § 33 tähendatud maasoovijate, arvesse võttes nende senist tegevust ja nende kohta kogutud muid andmeid.

§ 35. Sooviavaldused maasaamiseks esitatakse kohalikule maakorralduse komisjonile, kes toimetab maasaajate kandidaatide valikut, kuulates ära kohaliku omavalitsuse arvamuse. Maakorralduse komisjonid esitavad omad seisukohad ühes maasooviavaldustega ja kogutud andmetega asunduskomisjonile otsustamiseks.

§ 36. Asunduskomisjon läbi vaadanud maakorralduse komisjonilt esitatud seisukohad ja maasoovijate kohta kogutud andmed, valib maasaajad kohtadele, kusjuures riigi maatagavarast loodud üksustele valitud maasaajad kuuluvad kinnitamisele Põllutööministri poolt.

Maasaajate valik teostatakse võimalikult sügisel või hiljemalt 31. detsembriks, et maasaajal oleks võimalik hakata kohal ettevalmistustöid tegema.

VII. Ehitised.

§ 37. Asunduskomisjoni korralduses olevatest maa-aladest rajatud talude hoonestamiseks korraldab asunduskomisjon ehitiste teostamist ja järelevalvet, töötab välja ja arendab ehitistüüpe ja ehituseviise vastavalt majapidamise ja asumistingimustele, valmistab ehituse- ja asetuseplaane ja ehituse-eelarveid.

§ 38. Komisjoni ettevõttel ehitiste teostamine võetakse ette juhtudel, kus see kohalikest tingimustest või erilisest asundamisviisist olenevalt hädatarvilik.

Töö sünnib asunduskomisjoni poolt kinnitatud ehituse-eelarve ja plaani järgi.

§ 39. Laenustamise teel püstitatavad ehitised püstitatakse laenusaaja algatusel ja vastutusel ning komisjoni tehnilisel järelevalvel ja nõuandel.

§ 40. Ehituselaenu võib määrata ehitusematerjalide andmise näol ja rahas hoonete püstitamiseks uutele majapidamistele:

1) asunduskomisjoni poolt valitud maasaajatele,

2) asunduskomisjoni kaasabil laenustamise teel omandatud maakohtade omanikkudele.

§ 41. Ehituselaenu antakse eeskätt elumaja ja lauda või nende koosehitise püstitamiseks või krundil asuvate vanade hoonete ümberehitamiseks ning teises järjekorras kõrvalhoonete või vajaduse korral ühiseks otstarbeks kasutatavate ehitiste püstitamiseks.

Hoonete korrashoiu ja kasutamise tingimuste kohta seatakse üles eritingimused ja kantakse vastavalt kohtade rendi- või ostu-müügilepingutesse.

§ 42. Krundi kasutaja—laenusoovija esitab ehituselaenu saamiseks kirjaliku avalduse asunduskomisjonile ühes ehitiste plaanidega või viimaste puudumisel kavatsetavate ehitiste kirjelduse ühes mõõttudega.

Palved esitatakse hiljemalt tegevusaasta 31. detsembriks.

Asunduskomisjonil on õigus erakorralistel juhtudel pikendada palvete esitamise tähtaega.

§ 43. Ehituselaenu antakse puuhoonete ehitusekuludest kuni 60%, tulekindlast materjalist (savist, kivist j.n.e.) hoonete ehitusekuludest kuni 80%.

Laenu ülemmäär ühes ehitusemetsamaterjalidega kogu hoonete kohta ei või tõusta üle 1.500 kr. ja asunduskomisjoni ettevõttel teostatavate ehituste kogukulu üle 2.000 kr.

§ 44. Laenu määratakse vastavalt majapidamistele, normide kohaselt, mis ette nähtud allpooltoodud tabelis:

Ehituseliik	Ehituse põhi- pind rm	Ehituselaen kr.		Ehituselaen kokku (koosehit.) kr.	
		Hoonete püstitamiseks		Hoonete püstitamiseks	
		tulekind- last ma- terjalist	puust	tulekindlast materjalist	puust
I. Normaaltalu 15—30 ha					
a) elumaja (7,8 × 9,0 m)	70	700.—	650.—		
b) karjalaut kõrvalruu- midega (8,0 × 17,5 m)	140	800.—	650.—	1.500.—	1.300.—
II. Väike või uudismaa talu 5—15 ha ja 15—30 ha u. m.					
a) elumaja (7,5 × 8,0 m)	60	650.—	600.—		
b) karjalaut kõrvalruu- midega (7,5 × 13,0 m)	100	650.—	550.—	1.300.—	1.150.—
III. Eluaseme, käsitöölise või väike uudismaa talu kuni 5 ha ja 5—15 ha u. m.					
a) elumaja (7,0 × 7,2 m)	50	650.—	600.—		
b) karjalaut kõrvalruu- midega (7,0 × 8,5 m)	60	450.—	400.—	1.100.—	1.000.—

§ 45. Ehituselaen antakse välja osade viisi kohale muretsetud materjalide ja tehtud tööde ulatusel.

§ 46. Ehitusemetsa antakse riigimetsast metsamaterjale harilikel metsamüügi tingimustel keskmise võistluspakkumise hinnaga. Materjalide nõudmised esitatakse vastavale metsaülemale hiljemalt 1. juuliks sel aastal, mille metsaraiumise hooajal soovitakse saada materjale. Nõudmised võetakse arvesse ja rahuldatakse ühistel alustel teiste kohalikkude põllupidajatega.

Ehitiste püstitamisel asunduskomisjoni ettevõttel võtab ehitusemetsa välja komisjon, kes ka metsa ostuhinna tasub vastavale metsaülemale ühe aasta jooksul. Ehitiste püstitamisel koha pidajate poolt antakse ehitusemets välja viimastele, asunduskomisjoni sellekohase korralduse alusel. Viimasel juhul tasub metsahinna kohapidaja harilikel metsamüügi tingimustel, kui asunduskomisjon pole võtnud metsahinna tasumist enda peale. Kui asunduskomisjon võtab kohapidajale väljaantava ehitusemetsa hinna tasumise enda peale, teatab komisjon sellest metsaülemale, kes sel juhul sõlmib materjalide saajaga üheaastase võlakohustuse. Võlakohustus ühes ära kirjaga saadetakse asunduskomisjonile, kes, vastava märkusega võlakohustuse ära kirja metsaülemale tagasi saates, võtab endale kohustuse metsamaterjalide hinna tasumiseks ühe aasta jooksul, vaatamata sellele, kas komisjon ise metsa eest hinna kätte saanud või mitte.

Ehitusematerjali andmisel riigimetsatööstuse poolt ülestöötatud materjalidest, võib võlgu jääda ainult kännuraha, kui võla tasumine kindlustatud asunduskomisjoni poolt, kuna ülestöötamise, veo- ja administratsioonikulud müügilepingu allakirjutamisel tasumisele kuuluvad. Keskmise võistluspakkumise hinnaga antava ehitusemetsa ülemmääraks arvatakse RT 107 — 1931 avaldatud asunikukodele ehitusematerjali müügi määrukses ette nähtud algnormid. Juhul, kus tungiv tarvidus ehitusematerjali järele üle selle normi, võetakse ülenormi antavate metsamaterjalide eest keskmine oksjonihind.

§ 47. Ehitustehnilist järelevalvet ja nõuannet teostab kohal asunduskomisjoni järelevalve-ametnik või selle puudumisel kohalik metsaülem või maakorralduse komisjoni alaline liige.

§ 48. Ehitustehnilise järelevalve ja ehituseplaani valmistuse kulud kannab laenusaaaja 5% laenusummast.

Ei ole asunduskomisjoni poolt koha peale järelevalve-ametniku palgatud ja järelevalve teostatakse kohaliku metsaülema või maakorralduse komisjoni alalise liikme kaudu, kannab laenusaaaja ainult plaanide valmistamise kulud 1% laenusummast.

Neil maakasutajatel ja omanikkudel, kes omal kulul hooned püstitavad, teostatakse järelevalvet ja nõuannet ning valmistatakse plaanid tasuta.

§ 49. Ehitused teostatakse asunduskomisjoni poolt kinnitatud plaani ja ehitustehniliste tingimuste järgi.

§ 50. Ehituseplaanist kõrvalekaldumise puhul või tehniliste tingimuste mittetäitmise korral on asunduskomisjonil õigus, vastavalt kõrvalekaldumise tähtsusele määratud laenu kas täielikult välja anda, teda vähendada, välja andmata jätta või väljaantud osa tagasi nõuda ühes intressidega Eesti Panga diskontoprotsendi suuruses, arvates ehituselaenu väljaandmise päevast. Kui laenusaaaja on ehitanud mõne teise hoone (karjalauda asemele küüni j.n.e.), mida pole ette nähtud laenu määramisel, võib asunduskomisjon juhul, kui see ehituselaenu tingimustele vastab, laenu ümber määrata, summat muuta või muutmata jätta, vastasel korral aga laen tagasi nõuda ühes intressidega.

§ 51. On laen määratud, sõlmitakse laenusaaajaga vastav võlakohustus. Lihtvõlakohustuse allkirjad tõestab vastav omaavalitsus, metsaülem või maakorralduse komisjoni alaline liige, kuna hüpoteekaarvõla võlakohustuste allkirja tõestamine sünnib notariaalselt.

§ 52. Kui laenusaaaja ühe aasta jooksul, arvates laenu määramise teadaandmise päevast, ei ole alustanud hoonete ehitusetööd ja talle asunduskomis-

jonilt tähtaja pikendamiseks kirjalikku luba pole antud, võib komisjon laenu-määramise otsuse tühistada.

§ 53. Laenusaja on kohustatud ehitusetöid täide viima: puuhoonete ehitamisel kahe aasta ja tulekindla ehituse — kolme aasta jooksul.

Asunduskomisjonil on õigus mõjuvatel põhjustel nimetatud tähtaega pikendada kuni kahe aastani, arvestades pooleli olevate ehituste seisukorraga.

§ 54. Ehituseplaanid peavad olema laenusajal tööde teostamisel alati käepärast, et tööde kontrollimisel ei tekiks arusaamatusi.

§ 55. Ehituselaenu abil ehitatud hooned tulevad kuni laenu lõpliku tasumiseni täies väärtuses tule vastu kindlustada.

§ 56. Tuleõnnetuse korral arvatakse kindlustusasutise poolt makstavast summast maha hoonel lasuvad riigivõlad; ülejääv osa läheb laenusajale.

VIII. Maaparandustööd.

§ 57. Asunduskomisjoni kaudu välja antud maakohtade kasutajatele võib anda maaparanduslaenu järgmistele tööde läbiviimiseks:

- 1) maade kuivendamiseks ja
- 2) maade kändudest ja kividest puhastamiseks ja uudismaade ülesharimiseks.

§ 58. Sooviavaldused maaparanduslaenu saamiseks esitatakse asunduskomisjonile ühes kavatsetavate maaparandustööde plaani ja kulueelarvega. Kavad ja eelarved peavad olema valmistatud asunduskomisjoni poolt tunnustatud asjatundjate poolt.

Kui laenusoojija uudismaa talundi kohta asunduskomisjoni või maaparandusameti poolt on maaparanduseeltööd tehtud ja koopiad olemas, ei ole plaani ega kuluarve esitamine nõutav.

§ 59. Asunduskomisjon otsustab laenu andmise tarvilikkuse ja otstarbekohasuse, arvestades asjaoluga, et üldine võlasumma ei ületaks majapidamise kandejõudu ja talundi turuväärtust.

§ 60. Laen antakse maaparandustööde teostamiseks esitatud kava piires kuni 75% tegelikust tööde väärtusest, kuid kogusummas mitte üle 500 kr. ühe normaaltalundi kohta. Alla 100 krooni suuruseid summasid laenuks ei anta.

§ 61. Laen määratakse kas terve kava või selle osade teostamiseks, eeskätt neile osadele, mille parandamine majapidamise seisukohalt kõige kasulikum ja otstarbekohasem.

§ 62. Laen antakse välja tehtud tööde ulatuses ja vastavalt määratud laenusummale. Detailkuivenduseks määratud laenude puhul võetakse tehtud töödena arvesse täielikult põlluks, aiamaaks, heina- või karjamaaks kultiveeritud maa-alad. Ainult maaparanduse algul võib ka üksikuid töid (kraavitus, juurimine j.n.e.) laenu väljaandmisel arvesse võtta. Laenu kättesaamiseks esitab laenusaja asunduskomisjonile kirjaliku tõenduse teostatud tööde kohta, mis välja antud asunduskomisjoni esindaja, kohaliku maatulunduskonsulendi, maakorralduse komisjoni alalise liikme või metsaülevahtaja poolt.

Osaliste laenusummade väljaandmise alammääraks on 50 krooni.

§ 63. On laenusoojija kavakohaselt omal jõul maaparandustööd teostanud, võib laenu määramine tehtud tööde ulatuses toimuda tagant järele, kusjuures arvesse võetakse ainult kolme viimase aasta jooksul tehtud tööd.

§ 64. Laenusajal peab olema maaparanduskava ühes kulu-eelarvega tööde teostamisel alati käepärast, et tööde kontrollimisel arusaamatusi ei tekiks.

§ 65. Torukraavitus tuleb teha väljamärkimiste järgi, mida teostab kultuurtehnika või põllutöökoja vastav nõuandja.

§ 66. Kui soovitakse laenu ainult puude juurimiseks ja kivide koristamiseks, tuleb laenusoovijal esitada talu plaanist lihtne koopia, millel üksikud kõlvikud nagu põld, heinamaa, karjamaa j.n.e. näidatud sellekohaste värvidega. Juurimisele, kivide koristamisele või ülesharimisele tulevad maatükid ümbritsetakse plaanil paksu rohelise joonega ja iga maatükk märgitakse üksikult tähtedega A, B, C j.n.e. Kui tööd ei laiene üle kogu krundi, võib plaanist vastava maa-ala väljavõtte valmistada.

§ 67. Eelarve seatakse iga rohelise joonega ümbritsetud maatüki kohta eraldi, märkides ka tööd (juurimine, kivid, künd j.n.e.) üksikult.

Künnil märkida hektaaride arv ja maa iseloom (savi, liiv, turvas j.n.e.).

Kivide koristamise kulueelarves ei võeta arvesse varem koristatud ja varedesse kokku veetud kive.

Varem kui 3 aastat enne kava koostamist teostatud juurimisega künnitöid ei arvestata.

Tööde kava ja eelarve tehakse kahes eksemplaris, millest üks tööde teostajale jääb.

Kavasid juurimistööde, kivide koristamise ja maa ülesharimise kohta võivad teha kultuurtehnikud, maakorralduse komisjoni alalised liikmed, põllumajanduslikud nõuandjad ja põllutöökoolide õppejõud.

§ 68. Laenu määramisel määrab asunduskomisjon tööde ulatuse ja ka aja, missuguse kestel laenusaja laenu abil teostatavad tööd lõpetama peab.

Laenusaja on kohustatud maaparandustöid, mille tegemiseks laen antud, teostama esitatud kava kohaselt ja neid korras hoidma kuni laenu lõpliku tasumiseni.

Maaparandustööde teostamise ja korrashoiu järelevalvet teostab asunduskomisjon oma ametnikkude või tema poolt volitatud isikute ja asutiste kaudu.

§ 69. Kui tööde teostamisel selgub, et kavas on vajalik muudatusi teha, peab laenusaja selleks asunduskomisjoni või Eesti Maapanga esindajalt nõutama kirjaliku nõusoleku.

§ 70. Kui laenusaja töid, milleks laen antud, ei täida võlakohustuses ette nähtud tähtjaks või on muidu tööde ja kohustuste täitmiseks korratu, võidakse laen ühes intressidega sisse nõuda kas tervelt või osaliselt. Tagasimakstavalt laenusummalt arvatakse trahvi $\frac{1}{2}\%$ kuus, arvates laenu väljaandmise päevast kuni tasumise päevani, lugedes poolikud kuud terveteks.

§ 71. Kui tööde kontrollimisel selgub kavast kõrvalekaldumisi ja need asunduskomisjoni või tema esindaja poolt kinnitatud ega lubatud pole, võib asunduskomisjon või E. Maapank vastavalt kõrvalekaldumise tähtsusele, kas määratud laenusummat vähendada, välja andmata jätta, või väljaantud laenusummat tagasi nõuda ühes intressidega Eesti Panga diskonto % suuruses, arvates laenu väljaandmise päevast.

IX. Sisseseadelaen.

§ 72. Asunduskomisjoni kaudu välja antud maakohtade kasutajatele võib asunduskomisjon anda laenu põllumajandusliku inventari muretsemiseks.

§ 73. Laenu antakse üksikule maasaajale mitte üle 200 krooni kuni 6 aasta peale lihtvõlakohustuse vastu kahe käemehe vastutusel. Laenult võetakse 5% intresse ja 1% administratsioonikuludeks. Laenu ja intresside tasumine algab laenu andmisele järgneval aastal. Kustutamine sünnib iga aasta võrdsetes osades.

§ 74. Laenud majapidamise sisseseadmiseks antakse ainult asumis-aastatel. Laenu sooviavaldus peab sisaldama laenusaaja ja käemeeste nimesid, elukohti ja kohaliku vallavalitsuse tõenduse viimaste varandusliku seisukorra kohta. Käemehed tõendavad avaldusel oma allkirjadega, et nad nõus on laenu eest solidaarselt vastutama ja et avalduses tähendatud andmed vastavad tõele.

§ 75. Laenusoovija peab avalduses ära tähendama üksikasjaliselt, mis-sugust inventari ta soovib laenu abil soetada.

§ 76. Laenu antakse esijoones hädavajalikkude ja esmajärgulise täht-susega inventari — nagu: hobuste, lehmade, veoabinõude, põllutööriistade j.n.e. soetamiseks.

§ 77. Laenud annab välja Eesti Maapank asunduskomisjoni otsuste põhjal asunduskapitali summadest võlakohustuste vastu. Laenu määramisest kui ka laenu väljaandmise tingimustest teatab asunduskomisjon laenusoovi-jatele.

§ 78. Laenu saamise puhul tähendatakse võlakohustuses laenu tingi-mused ja laenusaaja kohustused kuni laenu lõpliku tasumiseni. Muude tingi-muste hulgas peab olema kindlaks määratud ka tähtaeg, mille jooksul laenu-soovija peab endale soovitud inventari soetama.

Laen antakse välja kas tervelt või osade viisi, selle järgi, kuidas antud summasid on kulutatud.

§ 79. Kuni laenu täieliku tasumiseni on asunduskomisjonil ja Eesti Maapangal õigus igal ajal kontrollida, kas laenusaaja on antud laenu võlako-hustuses ette nähtud otstarbeks kasutanud.

§ 80. Kui laenusaaja ei ole antud laenu kasutanud võlakohustuses ette nähtud otstarbeks, või on teinud seda ainult osaliselt, või on laenu abil soe-tatud inventari ilma tungiva põhjuseta võõrandanud, võidakse laen ühes intres-sidega sisse nõuda kas tervelt või osaliselt. Tagasimakstavalt laenusummalt arvatakse peale selle veel trahvi $\frac{1}{2}\%$ kuus, arvates laenu väljaandmise päevast kuni tasumise päevani, lugedes poolikud kuud terveteks.

X. Maade müük.

§ 81. On korralduse ja ettevalmistuse tööd läbi viidud, asub asundus-komisjon maakohtade müügile. Selleks koostatakse kogu maakoha ja iga sellest rajatud üksikkoha kohta müügihindade arvutus ja määratakse kindlaks müügi-tingimused.

§ 82. Riiklikust maatagavarast rajatud kohtade alghind arvutatakse Riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omanduseks andmise seaduse alusel. Maahinnaks võetakse 11 krooni iga puhtakasurubla pealt, millele arvatakse juurde vastav % turu ja raudteejaama soodustuse arvel.

Asunduskapitali arvel omandatud maadest rajatud maakohtade alghin-naks võetakse nende omandamise hind. Maahind arvutatakse järgmiselt: maakoha ostuhinnast arvatakse maha ehitiste, kasvava metsa ja viljapuude hind ning saadud ülejääk, mis moodustab maakoha maahinna, jagatakse maakoha üldsuurusega ja puhtakasurublade arvuga. Puhtakasurubladele ja hektaarile langev maaostuhinna osa korrutatakse iga rajatud koha hektaaride ja puhtakasu-rublade arvuga, mille keskmine moodustab üksikkoha maahinna.

Maahinnale lisandatakse juurde koha päraldiste väärtus, komisjoni poolt teostatud ehituste kulud, laenusummad (arvatud välja sisseseadelaenud) ja korralduskulud. Saadud summa moodustab kogu üksikkoha ostu-müügihinna.

Korralduskulud koosnevad maakoha omandamisega seotud tempelmak-sust, lõivust j.n.e., mõõtmise ja plaanide valmistamise kuludest, kuludest maaparanduseeltöödel ja maaparanduse ja tee ehituse kulud. Korralduskulud arvutatakse analoogiliselt asunduskapitali arvel omandatud maakohtade maa-hinna arvutamise viisile.

Alghinnale ei arvutata juurde kulusid, mis kantakse Põllutööstusministeeriumi katastri ja maakorralduse osakonna krediitidest, teedekapitali ja töökorralduse erifondi summadest.

Riigi maatagavarast rajatud kohtadel, mis välja antud Maaseaduse § 15 p. a mõtte kohaselt, arvatakse kohapidajate kasuks 47,6 thm puumassi väärtus ja veel ülejäänud väärtusest $\frac{1}{40}$ hinnast iga aasta kohta, mille jooksul rentnik kohta pidanud enne metsa klupeerimist. Tähendatud mahaarvamist ei liideta kohtade ostuhinnaga.

§ 83. On kogu krundi ostu-müügihind välja arvutatud, arvatakse maha ostuhinna ümarikuks tegemise ja ostja poolt ostuhinna arvel tasutud summad. Jääk moodustab võlasumma.

§ 84. Aastamaksud tulevad kalkuleerida vastavalt koha kandejõule. Selleks on asunduskomisjonil õigus Asundustegevuse korraldamise ajutise määruse § 15 kohaselt erakorralistel asundustingimustel vabastada ostjaid intres-side tasumisest kuni 30 aastani, nõudes ainult kustutussummat ja administrat-sioonikulu 0,25%.

Intressidest vabastamine võib sündida 5, 10, 15, 20 ja 30 aastalistel tähtaegadel.

§ 85. On müügihinnad ja -tingimused koostatud ja kinnitatud, teeb asunduskomisjon need teatavaks ostjatele, andes viimastele ühekuulise täht-aja lepingu sõlmimiseks nõusoleku andmiseks või vastulause te esitamiseks.

§ 86. Ostu-müügilepingu ja kinnistusejaoskonnale määratud teadaande kirjutavad alla Põllutööstusministri volinikuna asunduskomisjoni esimees või tema asetäitja, ilma erilise volitusest, või Põllutööstusministri poolt selleks eriliselt voli-tatud teised ametnikud.

§ 87. Ostu-müügilepingud saadab asunduskomisjon metsaülemale ühes saatekirjaga kinnistusejaoskonnale jaoks ja ostjale maksuorderi ostuhinna üma-raks tegemise ja muude võlgnevate summade (rent j.n.e.) tasumiseks Eesti Panga osakonda.

Riigi maatagavarast rajatud kohtade ostu-müügilepingutel ostjate allkir-jad ja ärakirjad tõestab metsaülem, kuna asunduskapitali arvel omandatud maadest rajatud kohtade kohta tulevad need lasta tõestada notaril.

Pärast ostu-müügilepingute allkirjutamist, allkirjade ja ärakirjade tõesta-mist ning eeltähendatud summade tasumist, saadab metsaülem ostu-müügi-lepingud edasi kinnistusejaoskonnale, varustades enne ostu-müügilepingute saatekirja kuupäevaga. Ühtlasi teatab metsaülem ostu-müügilepingu edasi-saatmisest asunduskomisjonile.

§ 88. On kinnistamine läbi viidud, saadab asunduskomisjon kinnistus-akti Eesti Maapangale arvestamiseks ja tähtajaliste maksude sissenõudmiseks.

XI. Järelevalve ja nõuanne.

§ 89. Asunduskomisjoni poolt välja renditud või müüdud maadel teostatakse järelevalvet asunduskomisjoni ja Eesti Maapanga ametnikkude kau-du kuni kõigi riiklikkude võlgade tasumiseni.

§ 90. Järelevalve ülesandeks on selgitada, kas talu rentnik või omanik peab talu heaperemehe hoolega — korralikult harib ja väetab põldu, peab tarviliku arvu loomi, peab kraavid korras, teeb hoonetele tarvilikud remondid j.n.e. Järelevalvet teostav ametnik esitab vastavale järelevalve asutisele lühikese kirjelduse talu seisukorra kohta.

§ 91. Asunduskomisjon teostab tema abil rajatud talundites agronoomilist nõuannet oma eriteadlaste kaudu, andes nõu üldistes majapidamise organiseerimise ja ka üksikutes põllumajandusliikudes eriküsimustes ja korraldab asundustes põllumajanduslikke kursusi ning kõnekoosolekuid, esijoones uudismaa asundustes, et asujaid tutvustada otstarbekohaste uudismaa harimisvõtete ja kasutamiskiisidega.

§ 92. Asunduskomisjon organiseerib tema poolt loodud asundustes oma tööjoudude kaasabil vajalikke ühinguid (piima, masinatarvitajate j.n.e.), andes nõu nende asutamisel kui ka viimaste tegevuse kestel.

18. oktoobril 1933. Nr. 1001-13.

Põllutööminister J. Zimmermann.

624. Ehitusekruntide väljaandmise juhtnöörid.

Alus: Ehitusekruntide väljaandmise määruse § 8 (RT 80 — 1933).

§ 1. Maa-alad, mis asuvad Kohtu- ja siseministri poolt kinnitatud raudteejaamade ja alevikkude piirkondades, suvitusraioonides või teistes kohades, väljaspool linnade ja alevite administratiiv-piirkondi, kus elanikkudele püsivaid elamisvõimalusi võivad pakkuda põllumajandus-, tööstus- või teised tegevusalad, reserveeritakse ehitusekruntide loomiseks.

§ 2. Ehitusekrundi suurus ei või olla Kohtu- ja siseministri poolt Riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omanduseks andmise seaduse põhjal kinnitatud raudteejaamade ja alevikkude piirkondades ja suvitusraioonides üle 1 ha ja väljaspool nimetatud piirkondi üle 5 ha.

§ 3. Pärast planeerimise kava jõusse astumist määrab Põllutööminister kruntide liigituse määruse § 2 kohaselt katastri ja maakorralduse osakonna ettepanekul.

§ 4. Ehitusekruntide maahinnaks või enampakkumise korral alghinnaks võetakse käesolevate juhtnööride kohaselt arvutatud aastarent kapitaliseeritult 6%.

§ 5. Rendi määrab kindlaks metsaülem Maareformi teostamise määruste § 85 korras. Ühes krundi rendiga määratakse kindlaks ka teised tingimused, mis olenevad kohalikkudest oludest või seotud riiklikkude huvidega ning tarvilikud on ostu-müügilepingusse kanda. Kruntide kasutamise tingimuste kohta seatakse kokku akt, mis ühes juurdekuuluvate materjalidega saatetakse kinnitamiseks Maareformi teostamise määruste § 86 ette nähtud korras riigimaade ja metsade valitsuse direktorile.

Üksiku krundi aastarent ei või olla alla 2 krooni.

Rendi määramiseks jaotatakse ehitusekrundid Kohtu- ja siseministri poolt kinnitatud raudteejaamade ja alevikkude piirkonnas ning suvitusraioonides kolme liiki:

Väljaspool linnu ja aleveid asuvate kinnisvarade hindamise seaduse ja 4. juuni 1901 seaduse alusel saadud maaboniteedid

Rahaministri poolt 1906 a. kinnitatud Eestimaa krediitkassa instruksiooni põhjal saadud maaboniteedid

I liik..

Põllumaa:

I, II, III klass

Heinamaa:

I-a, I-b, II-a, II-b, III-a, IV-a klass

II liik.

Põllumaa:

IV, V, VI klass

Heinamaa:

I-c, II-c, III-b, IV-b, V-a, V-b, VI-a klass

Metsamaa:

männi I kl.
kuuse I kl.

III liik.

Põllumaa:

VII, VIII, IX klass

Heinamaa:

III-c, IV-c, V-c, VI-b, VI-c, VII-a, VII-b, VII-c klass

Karja- ja metsamaa

§ 6. Eelmises paragrahvis tähendatud ehitusekruntide alusrendiks võetakse iga krundi pealt, suurusega kuni 2500 m²:

I liigis — 4 krooni, II liigis — 3 krooni, III liigis — 2 krooni.

Sellele rendile lisandatakse juurde iga ruutmeetri pealt, mille võrra krundi suurus ületab 2500 m²:

I liigis — 0,0006 kr., II liigis — 0,0004 kr., III liigis — 0,0002 kr.

Ehitusekruntide maa-ala suuruse alusel väljaarvatud rendile lisandatakse juurde krundi üld- ja individuaalasupaiga soodustuste arvel kuni 50%.

Väljaspool Kohtu- ja siseministri poolt Riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omanduseks andmise seaduse põhjal kinnitatud raudteejaamade ja alevikude piirkondi ja suvitusraioone asuvate ehitusekruntide rent määratakse Maareformi teostamise määruste § 87 alustel ja tingimustel.

§ 7. Tööstuslikuks ja äriliseks otstarbeks ning suvituskohtadeks rajatud ehitusekrundid müüakse riigimaade ja metsade valitsuse poolt Riigi tööstusettevõtete, ärikohtade ja viljapuuaedade omanduseks andmise seaduses ette nähtud korras ja alustel, kusjuures maa alghind saadakse käesolevate juhtnööride § 4 kohaselt. Põllutööministritel on õigus enampakkumiselt müügile kuuluvatest kruntidest kuni $\frac{1}{5}$ müüa omanduseks keskmise enampakkumise hinnaga esijoonest nendele, kellel kruntidel oma ehitised.

§ 8. Eluasemeteks rajatud ehitusekruntide nimekirja annab riigimaade ja metsade valitsus teada kuulutamiseks Riigi Teatajas, kohtukuulutuste jaoks määratud ajalehes ja kuulutuste väljapanemisega kohalikus vallamajas, metsa-üleva ja maakorralduse komisjoni alalise liikme kantseleides. Kuulutuses

1, 2, 3-a klass.

I-a¹ klass.

3-b, 4-a, 4-b klass.

1-a², 1-b¹, 1-b², 1-c¹, 1-c², II-a¹, II-b¹, II-c¹, III-a¹ klass.

5-a, 5-b, 6 klass.

I-a³, I-b³, I-c³, II-a², II-a³, II-b², II-b³, II-c², II-c³, III-a², III-a³, III-b¹, III-b², III-b³, IV-a¹, IV-a², IV-a³, IV-b¹, IV-b², IV-b³ klass.

tähendatakse maasoovide sisseandmise lõpptähtaeg ja muud tingimused. Kuulutamine jääb ära kruntide kohta, mis antakse välja § 9 p.p. 1 ja 2 alusel.

Sooviavaldused eelmises lõikes tähendatud ehitusekruntide saamiseks esitatakse kohalikule maakorralduse komisjonile. Komisjoni alaline liige saadab palved ühes komisjoni seisukohaga riigimaade ja metsade valitsusele, kes teeb ettepaneku maasaajate määramiseks Põllutööministrile.

§ 9. Eluasemeteks rajatud ehitusekrunte määratakse esijoones:

1) isikutele, kellel väljaantavatel kruntidel oma hooned;

2) isikutele, kes väljaantavaid krunte ja neil asuvaid riigi hooned kasutavad vahetpidamata või endise rentniku õigusjärglasena vähemalt 1. maist 1920 alates ja hoidnud hooned korras;

3) teistele maata kodanikkudele, kellel väljaantavate kruntide läheduses teenistukoht, või kellest arvata võib, et nad ümbruskonnas teenistust leiavad ja kohapealsetes oludes ära elada suudavad.

§ 10. Pärast maasaajate kinnitamist korraldab ehitusekruntide kättemist ja müüki riigimaade ja metsade valitsus.

Kuni müüginini võib maasaajatele ehitusekrunte ajutisele rendile anda käesolevate juhtnööride kohaselt saadud rendiga.

§ 11. Kuni maa-alade väljaandmiseni ehitusekruntidena, antakse need, samuti ka reservis olevad ehitusekrundid, tähtajalisele rendile Maareformi teostamise määruste § 87 ette nähtud alustel ja tingimustel.

§ 12. Eluasemekohadena väljaantud ehitusekruntide kasutajatele antakse eluhoone ehitamiseks ehitusematerjali kuni 27 tihumeetrit üldistel alustel asunikudEGA.

Tööstuslikuks ja äriliseks otstarbeks ning suvituskohadeks eraldatud kruntide saajatele ehitusematerjali käesolevates juhtnöörides ette nähtud korras ja tingimustel ei anta.

§ 13. Põllutööministeeriumi poolt antud Ehituskruntide väljaandmise juhtnöörid (RT 27 — 1929) kaotavad maksvuse.

19. oktoobril 1933. Nr. 1001-16.

Põllutööminister J. Zimmermann.

Riigimaade ja metsade valitsuse direktor J. Luik.

625. Lihaloomade, liha ja lihasaaduste väljaveo kontrolli teostamise määruse muutmise määrus.

Alus: Lihaloomade, liha ja lihasaaduste väljaveo kontrolli seaduse § 5 (RT 63 — 1932).

Lihaloomade, liha ja lihasaaduste väljaveo kontrolli teostamise määruse § 2 (RT 82 — 1932) muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 2. Enne registreerimist toimetab loomatervishoiu osakond tööstuse järelevaatust oma esindajate kaudu. Kui ruumid ja sisseaad vastavad tehnilistele kui ka hügieenilistele nõuetele ja registreeruja omab nõutava äritunnistuse, registreerib loomatervishoiu osakond eksportöri elusloomade, liha ja lihasaaduste alal.

Registreerimine toimub iga kalendriaasta kohta ette 1.—31. jaanuarini.

19. oktoobril 1933. Nr. 1001-15.

Põllutööminister J. Zimmermann.

Loomatervishoiu osakonna direktor K. Lind.

626. Tariifinõukogu poolt 13. oktoobril 1933 vastu võetud sadamamaksude tariifi nr. 92 muutmise ja täiendamise otsus.

(Protokoll nr. 349 p.p. 1 ja 3.)

Alus: Tariifinõukogu seadus (RT 106 — 1923).

I.

Sadamamaksude tariif nr. 92 § 9 ja § 46 (RT 30 — 1931, muudatused ja täiendused RT 34 — 1932 ja RT 53 — 1933) muudetakse ja pannakse maksma järgmiselt:

§ 9 täiendatakse uue lõikega järgmise sisuga:

Käesolevas paragrahvis ette nähtud juhtudel sadamamaksudest vabastamise aluseks loetakse laevajuhi poolt laeva sisseklaarimisel antud andmed sadamamaksusid võtvatele asutustele laeva sadamasse tuleku põhjuste üle, kusjuures erandina p. 6 ette nähtud juhtudel võib esitada täiendavad andmed kirjalikult 10 päeva kestel, arvates laeva saabumise päevast.

Punkt 7 ette nähtud toimingute sooritamiseks laev vabastatakse käesolevas paragrahvis ette nähtud sadamamaksudest 5 päeva kestel, välja arvatud laeva tulek sadamasse orderi saamiseks ja tormi, avariid või jääolude sunnil.

Laev, sadamasse tuleku puhul orderi saamise otstarbel reisi jätkamiseks, on sadamas viibides vastavatest sadamamaksudest vaba 1 kuu kestel ning tormi, avariid või jääolude juhtudel kuni avaneb võimalus reisi jätkata. Tormi ja jääolude kestvuse ja avariid suhtes tekkinud kahtlused lahendatakse veeteede valitsuse poolt. Pärast ülalnimetatud tähtaegasid laevade viibimise puhul sadamas võetakse sadamamaksud üldises korras.

Sama tariifi § 46 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 46. Värske vee tarvitamise eest võetakse laevadelt tasu:

1. 1. maist kuni 30. novembrini:

a) iga tonni värske vee eest, mis silla kraanist, võetakse laevadelt 45 senti ja sadamas töötavatelt vedurlaevadelt 30 senti;

b) iga tonni värske vee eest, mis veepraamist või veelaevadest pumbatakse Tallinna Vanas sadamas 1 kr. 33 senti, reidil ja Uues sadamas 2 kr.

2. 1. detsembrist kuni 30. aprillini:

a) iga tonni värske vee eest, mis silla kraanist, võetakse laevadelt 65 senti ja sadamas töötavatelt vedurlaevadelt 40 senti;

b) iga tonni värske vee eest, mis veepraamist või veelaevast pumbatakse — Tallinna Vanas sadamas 2 kr., reidil ja Uues sadamas 3 kr.

3. Kui veelaevast või veepraamist ühele laevale korraga pumbatav veehulk ületab 150 tonni, siis on tasu 30% odavam p. 1 ja 2 lit. b ette nähtud tasu normidest. Veelaevast võetava veetasu alammäär Tallinna Vanas sadamas on 15 kr., reidil ja Uues sadamas 50 kr. igal aastaajal.

Märkus 1. Kui veelaev erakorraliste olude tõttu ei saa vett anda, siis vedurlaevad on kohustatud laeva veega varustama kokkuleppe tasu eest. Kui jää veelaeva liikumist takistab, siis peab veenõudja omal kulul veelaeva oma poorti tooma ja peale vecandmist endisele seisukohale viima.

Märkus 2. Vedurlaeva töötamine sadamas tõendatakse veeteede valitsuse poolt.

II.

Käesolev otsus loetakse maksvaks 1. novembrist 1933.

Tariifinõukogu eesistuja Teedeministri abi K. Jürgenson.

Sekretär A. Remma.